

Sygn. akt IV KZ 69/12

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski

w sprawie **E. M. i D. M.**,

co do których umorzono postępowanie o czyn określony w art. 13 § 1 kk w zw.

z art. 272 kk w zw. z art. 12 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2012 r.,

zażalenia J. T.

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C.

z dnia 24 września 2012 r.,

w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku o doręczenie wyroku tego Sądu

z dnia 20 sierpnia 2012 r. wraz z uzasadnieniem

p o s t a n o w i ł :
utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W toku postępowania przed Sądem I instancji J. T. występował w roli oskarżyciela posiłkowego z uwagi na status pokrzywdzonego czynem zarzuconym oskarżonym w tej sprawie. Jednak Sąd Okręgowy w C. postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2012 r. pozostawił bez rozpoznania apelację wniesioną przez pełnomocnika J. T. wskazując, że w świetle ustaleń zawartych w opisie czynu przypisanego oskarżonym przez Sąd I instancji i jego kwalifikacji prawnej, nie jest on stroną uprawnioną do działania w niniejszym procesie. To postanowienie było przedmiotem kontroli odwoławczej w wyniku zażalenia wniesionego m.in. przez w/w do składu równorzędnego Sądu Okręgowego w C. Postanowieniem z dnia 18 czerwca 2012 r. utrzymano w mocy dotychczasowe orzeczenie w przedmiocie

pozostawienia bez rozpoznania apelacji pełnomocnika dotychczasowego oskarżyciela posiłkowego. Dodatkowo, postanowieniem z dnia 28 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy – orzekając na podstawie art. 56 § 2 i 53 k.p.k. – odmówił J. T. i R. B. dopuszczenia do udziału w postępowaniu w charakterze oskarżycieli posiłkowych.

Wyrok sądu odwoławczego w tej sprawie zapadł w dniu 20 sierpnia 2012 r. – w związku z rozpoznaniem apelacji oskarżonych. W związku z tym ostatnim rozstrzygnięciem J. T. złożył wniosek o doręczenie mu tego wyroku wraz z uzasadnieniem.

Zarządzeniem z dnia 24 września 2012 r., Przewodniczący Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w C. odmówił przyjęcia tego wniosku, jako złożonego przez osobę nieuprawnioną. Zażalenie na to zarządzenie wniósł obecnie J. T. podnosząc, że w wydaniu postanowienia z dnia 28 czerwca 2012 r. o odmowie dopuszczenia go do udziału w sprawie VII Ka ... w charakterze oskarżyciela posiłkowego uczestniczyli sędziowie: B. Z. i J. P., którzy byli również członkami składu orzekającego o nieuwzględnieniu zażalenia skarżącego na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 18 czerwca 2012 r. o pozostawieniu bez rozpoznania apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Zażalenie wniesione przez J. T. okazało się niezasadne, zaś zawarty w nim wniosek o uchylenie zaskarżonego zarządzenia – nie zasługiwał na uwzględnienie. Podkreślić trzeba od razu, że w istocie wywody skarżącego kontestują nie tyle samo zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego z dnia 24 września 2012 r., ile wcześniejsze postanowienia tego Sądu o pozostawieniu bez rozpoznania apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego oraz o odmowie dopuszczenia J. T. do udziału w niniejszej sprawie w charakterze oskarżyciela posiłkowego. Gdy chodzi o pierwsze zagadnienie, tj. pozostawienie bez rozpoznania apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego – zostało ono prawomocnie rozstrzygnięte w drodze wykorzystania środka odwoławczego. Zatem, bez ewentualnego otwarcia drogi w trybie nadzwyczajnych środków zaskarżenia, do tej materii nie ma obecnie dostępu ze względu na istnienie przeszkody procesowej. Orzeczenie Sądu Okręgowego z dnia 18 czerwca 2012 r., rozstrzygające o nieuwzględnieniu zażalenia na wcześniejsze postanowienie tego sądu w przedmiocie pozostawienia apelacji skarżącego bez rozpoznania, zostało

wydane przez sąd orzekający w układzie instancyjnym. W tej sytuacji, ma ono status orzeczenia sądu odwoławczego, który to status determinuje jego niezaskarżalność zwykłymi środkami stosownie do zakazu przewidzianego w art. 426 § 1 k.p.k.

Taka konfiguracja procesowa czyniła bezprzedmiotowym rozważanie statusu J. T. i R. B. w postanowieniu z dnia 28 czerwca 2012 r. W istocie bowiem, wbrew dyrektywie płynącej z powołanego przepisu, Sąd Okręgowy w C. orzekł o materii rozstrzygniętej już prawomocnie wcześniejszymi postanowieniami. Takie postąpienie nie otwiera jednak drogi do zaskarżenia tegoż orzeczenia z uwagi na regułę wyrażoną w art. 426 § 2 k.p.k., skoro zaistniała sytuacja nie należy do kręgu wymienionych tam wyjątków i nie mieści się w kategorii określonej w art. 430 § 2 k.p.k.

Jedynie na marginesie, w nawiązaniu do twierdzeń związanych z kwestią dotyczącą statusu pokrzywdzonego w niniejszym procesie odnotować trzeba, że w odniesieniu do przestępstw skierowanych przeciwko wiarygodności dokumentów wystawianych przez funkcjonariuszy publicznych, Sąd Najwyższy w wielu swoich orzeczeniach prezentował pogląd, iż są one wymierzone w dobro o bardziej ogólnym zasięgu, jakim jest pewność obrotu dokumentami mającymi cechę zaufania publicznego oraz niezakłócone działanie organów wymiaru sprawiedliwości. Czyny tego rodzaju naruszają przepisy, których przedmiotem ochrony jest prawidłowość i wiarygodność czynności organów państwa oraz dokumentów wytwarzanych w ramach ich działania. Właśnie na tę linię orzecznictwa powołały się oba składy Sądu Okręgowego. Wypowiadanie się obecnie co do tego aspektu sprawy nie jest jednak proceduralnie możliwe. Ta materia należy bowiem do sfery merytorycznej kontroli rozstrzygnięć, które zapadły w toku postępowania odwoławczego. Dostęp do jej analizowania w tej sprawie mogłoby otworzyć dopiero skuteczne wniesienie nadzwyczajnego środka zaskarżenia, co dotychczas nie nastąpiło.

Mając to wszystko na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.